

แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี
ขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
Public Participation Promoting Guidelines for Five-Year Development Plan
Preparation of Thap Tai Subdistrict Administrative Organization,
Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province

¹กัมปนาท ทองดอนใหม่ และ²สุชาติ อุดลย์บุตร

¹Kumpanat Thongdonmai and ²Suchart Adulbutra

^{1,2}หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

^{1,2}Master of Public Administration Stamford International University

¹Corresponding Author. Email: Kumpanat-gun@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี (2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี (3) ศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนในเขตตำบลทับใต้ จำนวน 138 คน กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษา พบว่า (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการสื่อสาร ด้านวิถีชีวิตของประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านความผูกพันต่อชุมชนและด้านผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (3) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเสนอแนะความคิดเห็นในการจัดทำแผน โครงการ และสนับสนุนในกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำ ซึ่งประชาชนควรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาแผน ที่ตรงกับความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้น รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาห้าปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; แผนพัฒนาห้าปี, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

This Mixed Methods Research aimed to study, (1) level of public participation for five-year development plan preparation of Thap Tai Sub-district Administrative Organization, Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province, (2). factors affecting public participation for five-year development plan preparation, and (3) public participation promoting guidelines for five-Year development plan preparation

of Thap Tai Subdistrict administrative organization, Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province. Sample groups used in this study were 138 residents representing Thap Tai Sub-district households for a quantitative research and 8 key informants for a qualitative research. Data were treated and analyzed by using descriptive and Inferential Statistics methods, which were mean, standard deviation and Multiple Regression Analysis. Research results, (1) level of public participation for five-year plan preparation, as a whole and at each aspect, were rated as a high level, (2) factors affecting public participation in terms of knowledge, communication, and way of life had causal relationships with public participation at 0.01 and was at 0.05 statistical significant levels for community engagement and organization leadership aspects, and (3) the organization should encourage public participation in terms of five-year plan drafting, giving suggestion, participating in projects and activities that focused on public benefits, needs, and problems. Public should also have an opportunity to review and evaluate the plan implementation.

Keywords: Public Participation; Five-year Development plan; Sub-district Administrative Organization

บทนำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นเครื่องมือใช้วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นว่าต้องการจะพัฒนาอะไร ประกอบด้วย วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการพัฒนา การระบุภารกิจที่กระทำทิศทางการพัฒนาในการจัดทำแผนการพัฒนาฯ ทำให้เห็นภาพชัดเจนและประเมินผลว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้ ไม่ปล่อยให้ความต้องการของท้องถิ่นคงอยู่โดยปราศจากการตอบสนองที่ดี การปลดปล่อยความต้องการที่ประชาชนได้รับจากท้องถิ่น ทำให้ปัญหาไม่ถูกปล่อยทิ้งค้างจนเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะแก้ไขได้ (ธงชัย สันติวงษ์, 2554) การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนสำคัญเพราะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประชาชนทราบข้อมูลในท้องถิ่นอย่างดี การวางแผนการพัฒนาท้องถิ่นย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประชาชนในท้องถิ่น การให้ประชาชนมีส่วนร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เกิดความคิดเห็นต่าง ๆ รอบด้านและสร้างสรรค์ มีความเข้าใจปัญหาและความต้องการในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างตรงจุด อันจะส่งผลให้ประชาชนมีความเข้าใจและยอมรับแผนการพัฒนานั้น (ณัญญาณี บุญทองคำ, 2555)

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 287 ระบุว่าประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วนร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วม กรณีที่การกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ในท้องถิ่น สาระสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องแจ้งข้อมูลรายละเอียดให้ประชาชนทราบก่อนและต้องกระทำการเป็นเวลาพอสมควร (สุนตลักษณ์ ยกเทพ และยุภาพร ยุภาศ, 2560) อีกทั้งสามารถเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคมและภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนการทำงานของภาคส่วนต่าง ๆ สนับสนุนการจัดตั้งองค์กร ภาคประชาสังคม

และองค์กรชุมชนในรูปแบบนิติบุคคล เพื่อดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ประโยชน์สาธารณะต่าง ๆ (พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ, 2560) โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการได้กำหนดเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เช่นกัน โดยเฉพาะสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นหัวใจหรือเป็นองค์ประกอบสำคัญและขาดไม่ได้ (อรทัย ก๊กผล, 2552) อย่างไรก็ตาม โครงการตามแผนงานพื้นฐาน แผนงานบูรณาการตามยุทธศาสตร์ส่วนใหญ่ดำเนินการโดยส่วนราชการ ซึ่งไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมวางแผนหรือบริหารทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2562)

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นประเด็นสำคัญที่ประชาชน จะได้รับการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการประสบความสำเร็จได้ ต้องอาศัยความร่วมมือทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ในส่วนของภาครัฐทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องเร่งดำเนินการตามหน้าที่ ความรับผิดชอบที่ให้มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาพบว่ามีปัญหาประชาชนไม่เข้าใจทั้งโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ ประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการควบคุม การตรวจสอบ การติดตามการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นวางตัวเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือประชาชน ประชาชนยังเข้าใจว่าองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานราชการที่ทำหน้าที่ด้านการปกครองดูแล มีลักษณะคล้ายอำเภอ ประชาชนสามารถเรียกร้องได้ โดยไม่ได้คำนึงว่ารายได้จะมาจากที่ไหน (โกวิท พวงงาม, 2552) อีกทั้งประชาชนยังมีแนวความคิดเดิมที่ว่าการบริหารต่าง ๆ หรือการตัดสินใจในโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ ที่จะจัดให้มีขึ้น ประชาชนต้องไม่ควรเข้าไปมีส่วนร่วม เพราะจะทำให้ขัดต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ (สนิ คงคำ, 2559) ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลนั้นจะมีขั้นตอนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แต่ในทางปฏิบัติการเข้ามามีมีส่วนร่วมของประชาชน หรือการดำเนินการตามขั้นตอน ในระเบียบยังคงไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างแท้จริง จึงพบปัญหาการจัดทำโครงการต่าง ๆ ไม่ตรงตามความต้องการของประชาชน (ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2559)

ปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การจัดทำแผนพัฒนาห้าปีให้มีประสิทธิภาพประสบผลสำเร็จได้ตามที่ต้องการนั้น จำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ เนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีเป็นความพยายามที่จะส่งเสริมให้กับประชาชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มและองค์กรชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินกิจกรรม ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผลในการพัฒนาพื้นที่ ตลอดจนศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทับใต้ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการวางแผนปรับปรุงและเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์กรบริหารส่วนตำบลทับใต้ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ความยั่งยืน ในพื้นที่อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

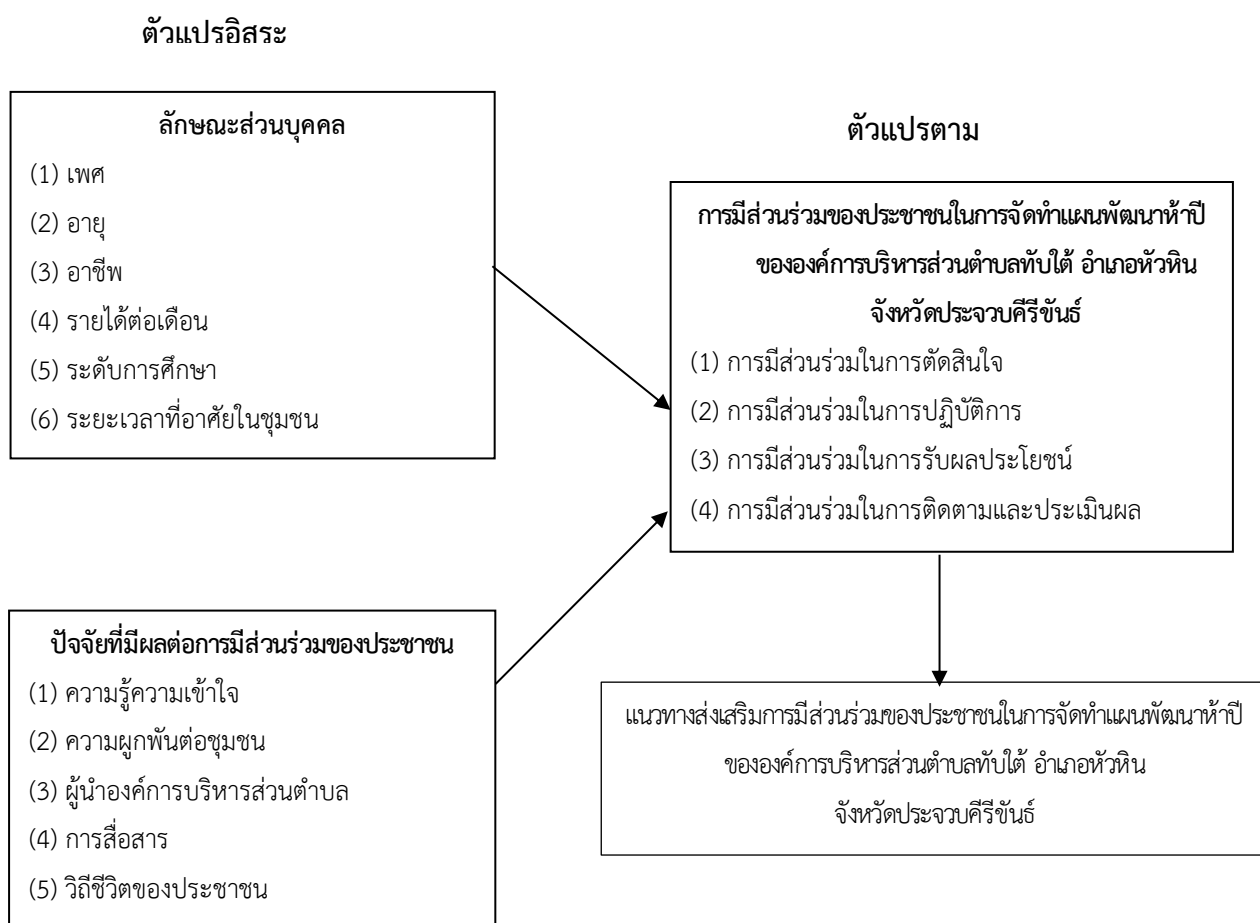
สมมติฐานของการวิจัย

1. สมมติฐานที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย (1) เพศ (2) อายุ (3) อาชีพ (4) รายได้ต่อเดือน (5) ระดับการศึกษา (6) ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบด้วย (1) ความรู้ความเข้าใจ ประยุกต์มาจากแนวคิดทฤษฎีของ บรูม (Bloom 1971) (2) ความผูกพันต่อชุมชน ประยุกต์มาจากแนวคิดของเอลสัน และเมเยอร์ (Allen & Mayer, 1990) (3) ผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล ประยุกต์มาจากแนวคิดทฤษฎีของ ดูบริน (Dubrin, 1998) (4) การสื่อสาร ประยุกต์มาจากแนวคิดทฤษฎีของ บีบมอทเทต และโรช (Beebe, Mottet & Roach, 2004) (5) วิถีชีวิตของประชาชน ประยุกต์มาจากแนวคิดของ เวธกา เสวครบุรี (2554)

ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลที่ได้ประยุกต์มาจากแนวคิดทฤษฎีของ โคเฮน และ อัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1977) และแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบบผสมวิธี ในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสำรวจ การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถาม กลุ่มประชากร ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ จาก 14 หมู่บ้าน จำนวน 6,599 ครัวเรือน (สำนักงานทะเบียนราษฎร อ.หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์, 2562) กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 8 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ Samuel B. Green (1991) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 138 คน โดยใช้หลักความไม่น่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และใช้วิธีการสุ่มกลุ่ม ตัวอย่างแบบโควต้า และแบบบังเอิญ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของตัวแทนครัวเรือนในเขตอบต.ทับใต้ จาก 14 หมู่บ้าน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถาม ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา 3 คน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ ค่า IOC เท่ากับ 1.00 และนำแบบสอบถามทดสอบกับบุคคลที่มีลักษณะเดียวกันกับประชากรและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนในเขตอบต.วังก้ง อบต.ปรามบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณหาสัมประสิทธิ์ (Cronbach's Alpha Coefficient)

ได้ค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา ภาพรวมทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.967 เครื่องมือที่ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างคำถามปลายเปิด โดยเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้สถิติ (Chi-square test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ และทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน คือ Durbin-Watson ซึ่งมีค่าเท่ากับ $1.5 \leq \text{Durbin-Watson} \leq 2.5$

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อ.สว่างแดนดิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ แผนพัฒนาห้าปี	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม	ลำดับที่
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.85	0.58	มาก	3
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	3.81	0.61	มาก	4
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.94	0.60	มาก	1
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและ ประเมินผล	3.88	0.63	มาก	2
รวม	3.87	0.56	มาก	

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{x}$ = 3.87, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{x}$ = 3.94, S.D. = 0.60) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ($\bar{x}$ = 3.88, S.D. = 0.63) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{x}$ = 3.85, S.D. = 0.58) และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ($\bar{x}$ = 3.81, S.D. = 0.61)

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน		การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์				
		B	S.E.	สปส. Beta	t	Sig.
(ค่าคงที่)		-0.223	0.134		-1.672	0.097
1.	ความรู้ความเข้าใจ	0.258	0.050	0.244	5.164***	0.000
2.	ความผูกพันต่อชุมชน	0.071	0.035	0.082	2.033*	0.044
3.	ผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล	0.111	0.043	0.106	2.561*	0.012
4.	การสื่อสาร	0.157	0.040	0.173	3.952***	0.000
5.	วิถีชีวิตของประชาชน	0.449	0.050	0.475	8.929***	0.000
หมายเหตุ	* $P \leq 0.05$	R	= 0.946			
	** $P \leq 0.01$	R ²	= 0.894			
	*** $P \leq 0.001$	R ² ปรับ	= 0.890			
		F	= 222.898			
		ระดับนัยสำคัญ	= 0.000			
		Durbin-Watson	= 2.048			

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการทดสอบความเป็นอิสระกันของความคลาดเคลื่อน (Durbin-Watson) ในครั้งนี้มีค่าเท่ากับ 2.048 คือ ตัวแปรอิสระประกอบด้วย (1) ความรู้ความเข้าใจ (2) ความผูกพันต่อชุมชน (3) ผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล (4) การสื่อสาร และ (5) วิถีชีวิตของประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงอิสระในตัวเอง โดยมีค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม (R) อยู่ในระดับสูงมาก 0.946 และพิจารณาจากการปรับมาตรฐานของตัวแปร (Standardized Variables) ร้อยละ 89.00-89.40 ในการวิเคราะห์

การถดถอยเชิงพหุ และค่า สปส. Beta เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านวิถีชีวิตของประชาชน ($\beta_{วิถีชีวิต} = 0.475$, Sig. = 0.000) ด้านความรู้ความเข้าใจ ($\beta_{ความรู้} = 0.244$, Sig. = 0.000) ด้านการสื่อสาร ($\beta_{การสื่อสาร} = 0.173$, Sig. = 0.000) ด้านผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล ($\beta_{ผู้นำองค์การ} = 0.106$, Sig. = 0.012) และด้านความผูกพันต่อชุมชน ($\beta_{ความผูกพัน} = 0.082$, Sig. = 0.044) กล่าวคือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวิถีชีวิตของประชาชน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการสื่อสาร ด้านผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล และด้านความผูกพันต่อชุมชน

สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Y} &= b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 \\ &= 0.258 (\text{ความรู้ความเข้าใจ}) + 0.071 (\text{ความผูกพันต่อชุมชน}) + 0.111 (\text{ผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล}) + 0.157 (\text{การสื่อสาร}) + 0.449 (\text{วิถีชีวิตของประชาชน})\end{aligned}$$

$\hat{Y}$ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีความเหมาะสมกับค่า R^2 (Coefficient of Determination) = 0.894

3. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถแยกเป็นรายด้านได้ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาเสนอแนะความคิดเห็นในการจัดทำแผนผ่านเวทีประชาคมหรือผู้นำของหมู่บ้าน และในส่วนของประชาชนที่ไม่เข้าร่วมเวทีประชาคมในการเสนอความคิดเห็นได้สามารถนำปัญหา ไปร้องเรียนหรือร้องทุกข์ได้โดยตรงกับองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผ่านทางเว็บไซต์ที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดขึ้นหลังจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นผู้รวบรวมปัญหาและจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อนำไปบรรจุไว้ในแผนพัฒนา และทำเป็นโครงการในการพัฒนาต่อไป

2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ในภาพรวม พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ และสนับสนุนในกิจกรรมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น ทางด้านการสนับสนุนทางด้านแรงงาน อาหาร วัสดุอุปกรณ์ และเงิน เป็นต้น รวมถึงเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเลือกตัวแทนในการเสนอโครงการหรือประสานงานกับทางองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ด้วยตนเอง

3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในภาพรวม พบว่า ประชาชนควรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาแผน ที่ตรงกับความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของประชาชน เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ น้ำประปา ไฟฟ้า ถนน ทางด้านการเกษตร ทางด้านการศึกษา รวมถึงความปลอดภัยจากยาเสพติดในชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ในภาพรวม พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลรวมถึงตรวจสอบ การใช้งบประมาณว่ามีความคุ้มค่าและเหมาะสมหรือไม่ โดยชี้แจงต่อประชาชนผ่านทางเวทีประชาคมหมู่บ้านผ่านทางตัวแทน ผู้นำชุมชน เสียงตามสายของหมู่บ้าน หรือวารสารที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำเพื่อชี้แจงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เป็นต้น รวมถึงสามารถให้เข้าไปตรวจสอบผ่านทางเว็บไซต์เพจ หรือ Facebook ที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้นได้อย่างสะดวกและโปร่งใส

4. ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ลักษณะส่วนบุคคล	ค่าสถิติ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์				ภาพรวม
		ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	
1. เพศ	χ^2 Sig	3.681 0.080	8.251 0.008**	6.003 0.025*	6.995 0.015*	5.676 0.030*
2. อายุ	χ^2 Sig	6.555 0.293	5.550 0.349	14.411 0.036*	16.738 0.017*	8.525 0.192
3. อาชีพ	χ^2 Sig	17.080 0.074	12.512 0.203	15.712 0.103	10.878 0.271	13.593 0.164
4. รายได้ต่อเดือน	χ^2 Sig	1.914 0.464	1.446 0.482	4.399 0.312	5.772 0.225	1.236 0.488
5. ระดับการศึกษา	χ^2 Sig	2.493 0.435	2.635 0.427	6.747 0.173	8.703 0.096	2.390 0.441
6. ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน	χ^2 Sig	16.608 0.001***	11.027 0.013*	4.429 0.176	12.775 0.006**	15.069 0.003**

หมายเหตุ * $P \leq 0.05$ ** $P \leq 0.01$ *** $P \leq 0.001$

จากตารางที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะส่วนบุคคล ในภาพรวม ได้แก่ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\chi^2 = 15.069$, Sig = 0.003) และเพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\chi^2 = 5.676$, Sig = 0.030)

สรุปผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวมและรายด้านว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการสื่อสาร ด้านวิถีชีวิตของประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านความผูกพันต่อชุมชน ด้านผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล และด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ควรให้โอกาสให้ประชาชนเข้ามาเสนอแนะความคิดเห็นในการจัดทำแผน โครงการ และสนับสนุนในกิจกรรม ที่ทาง อบต. จัดทำขึ้น ซึ่งประชาชนควรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาแผน ที่ตรงกับความต้องการและปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของประชาชน รวมทั้งควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบล

4. ลักษณะส่วนบุคคล ในภาพรวม ได้แก่ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ในภาพรวม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีส่วนร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหาจากการจัดทำแผนพัฒนา สอดคล้องกับแนวความคิดของ โคเฮน และ อัฟฮอฟ (Cohen & Uphoff, 1977) ถ้าเป็นการมีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจนั้น จะมีการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับหลังเกิดการมีส่วนร่วมด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวดี ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษักวัน (2558) วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาอบต.บางไผ่ อำเภอมือง จังหวัดนนทบุรี ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก และมีความสอดคล้องกับงานวิจัย สุนติลักษณ์ ยกเทพ และยุภาพร ยูภาส (2560) ในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตือ อำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา คือ ส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเตือ อำเภอมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการเช่นกัน

2) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านการสื่อสาร ด้านวิถีชีวิตของประชาชน มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แสดงให้เห็นว่า ความรู้ความเข้าใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาห้าปีบรรลุนโยบายที่กำหนดไว้ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปราณี สุวรรณ (2559) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาไหล อำเภอมือง จังหวัดเพชรบุรี พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านความรู้ความเข้าใจ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 และสอดคล้องกับงานวิจัย สนิ คำคง (2559) เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม อำเภอมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม อำเภอมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านความรู้ความเข้าใจ

3) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ ควรให้โอกาสประชาชนเสนอแนะความคิดเห็นในการจัดทำแผน โครงการ และสนับสนุนในกิจกรรมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำขึ้น ซึ่งประชาชนควรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาแผน ที่ตรงกับความต้องการ และปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของประชาชน รวมทั้งการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของ

ฐิตอลีนา ใจเพียร (2558) วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่าควรสร้างกลไกหรือช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมากกว่าการจัดทำเวทีประชาคม เจ้าหน้าที่ควรประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินการตามแผนให้ประชาชนทราบความก้าวหน้าอย่างสม่ำเสมอ การจัดตั้งบอร์ดประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารในชุมชน ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชน ด้านระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับองค์กรส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในแผนการดำเนินงาน การติดตาม การตรวจสอบผลดำเนินงาน การใช้งบประมาณ การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาเทศบาลมากขึ้นและต้องออกเอกสารชี้แจงเหตุผลโดยละเอียดถึงสาเหตุที่แผนพัฒนาซึ่งประชาชนเสนอไปแล้วไม่ได้รับการบรรจุเป็นแผน ควรให้ความสำคัญในการบูรณาการแผนของชุมชนที่สามารถเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ อย่างแท้จริง เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจองค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง/วิธีการพัฒนาชุมชน และมีส่วนร่วมในการค้นหาความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนา

2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการองค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมวิเคราะห์สภาพชุมชน (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) เพื่อรู้ศักยภาพของตนเองและชุมชน รวมถึงมีส่วนร่วมปฏิบัติตามโครงการ/กิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ในแผนพัฒนา

3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อบต. ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนพัฒนา เพื่อคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนในดีขึ้น และมีส่วนร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหามาจากการจัดทำแผนฯ

4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลองค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมหาแนวทางแก้ไขปัญหามาจากการติดตามประเมินงาน และมีส่วนร่วมตรวจสอบการใช้งบประมาณในการดำเนินโครงการ/กิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำการศึกษาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาเปรียบเทียบหาข้อดี ข้อเสีย และแนวทางแก้ไข ในการพัฒนาแผนฯ ให้ดียิ่งขึ้น

2) ควรศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาห้าปีขององค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2552). *การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- จิตติธินา ใจเพียร. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น*. ค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ณัฏยานี บุญทองคำ. (2555). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.
- ธงชัย สันติวงศ์. (2554). *พฤติกรรมบุคคลในองค์การ*. กรุงเทพฯ.: โรงพิมพ์เจริญพัฒน์.
- พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ. (2560). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 79 ก. 31 กรกฎาคม 2560.
- เวธกา เสวครบุรี. (2554). *แนวทางการฟื้นฟูและสืบสานวัฒนธรรมประเพณีของชาวกะเหรี่ยงบ้านไร่ป่า ตำบลห้วยเขยง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี*. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี.
- ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐนัตรานนท์. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อำเภอ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม*. *วารสารการบริหารปกครอง (Governance Journal)*, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2559)
- สนิ คำคง. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลไร่ส้ม อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- สุปราณี สุวรรณ. (2559). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาไหล อำเภอเขาชัยวัน จังหวัดเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- สุวดี ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวัน. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี*. รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

- สุนติลักษณ์ ยกเทพ และยุภาพร ยุภาส. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านเดื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 5 (พิเศษ), 182-191.
- สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2562). *จำนวนครัวเรือน องค์การบริหารส่วนตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*. สำนักงานทะเบียนราษฎร อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562) *รายงานวิชาการสำนักงบประมาณของรัฐบาล ฉบับที่ 2/2562 การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการงบประมาณ*. สำนักงบประมาณของรัฐบาล.
- อรทัย ก๊กผล. (2552). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: จริยสุนิทวงศ์การพิมพ์.
- Allen, N. J. & Meyer, J. P. (1990). The measurement and antecedents of affective, continuance and normative commitment to the organization. *Journal of Occupational Psychology*, 63, 1-18.
- Beebe, S.A. Mottet, T.P. & Roach, K.D. (2004). *Training and Development , Enhancing Communication and Leadership Skills*. New York, Pearson and AB.
- Bloom, B. S. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York, McGraw-Hill.
- Cohen J. M. & Uphoff, N. T. (1977). *Rural development participation, concept and measures for project design*. implementation and evaluation. New York, Cornell University.
- Dubrin .J. (1998). *Leadership research findin , Practice and skills*. Boston Houghton, Mifflin Company
- Green, S. B. (1991). How Many Subjects Dose It Take to Do a Regression Analysis?. *Multivariate Behavioral Research*, 26(3), 499-510.